

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 657/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice, zastúpeného Advokátska kancelária Bauer s.r.o., Štúrova 19, Košice, proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/3/2025 z 2. júla 2025, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tostš/9/2025 z 15. júla 2025 a postupom, ktoré predchádzali ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/3/2025 z 2. júla 2025 (ďalej len „uznesenie Špecializovaného trestného súdu“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tostš/9/2025 z 15. júla 2025 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) a postupmi, ktoré predchádzali ich vydaniu. Navrhuje uznesenie Špecializovaného trestného súdu a uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť Špecializovanému trestnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal Špecializovanému trestnému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu. Rovnako navrhuje priznať mu finančné zadostučinenie 30 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Krajského riaditeľstva Policajného zboru Košice ČVS: KRP-144/1-VYS-KE-2024 z 9. januára 2025 bolo podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie

a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie vo veci zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona a zločinu niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/3/2025 z 11. januára 2025 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku s tým, že väzba mu začala plynúť od 7. januára 2025 o 07.17 h. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) a ods. 2 štvrtej vety Trestného poriadku Špecializovaný trestný súd zamietol jeho žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom a podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 štvrtej vety Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľovu sťažnosť podanú proti predmetnému uzneseniu najvyšší súd zamietol uznesením sp. zn. 3Tostš/1/2025 z 28. januára 2005.

4. Uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Krajského riaditeľstva Policajného zboru Košice ČVS: KRP-144/1-VYS-KE-2024 z 2. júna 2025 bolo podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie vo veci prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona a zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona.

5. Sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu podaním doručeným Krajskej prokuratúre v Košiciach 18. júna 2025, ktorá bola súdu doručená 25. júna 2025. V ten istý deň zároveň prokurátor krajskej prokuratúry požiadal o predĺženie lehoty trvania sťažovateľovej väzby v prípravnom konaní o sedem mesiacov. O predmetných podaniach bolo rozhodnuté uznesením Špecializovaného trestného súdu tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu (I), podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zamietol jeho návrh na nahradenie väzby jeho písomným sľubom (II), podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol návrh na nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka (III) a podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania jeho väzby do 7. októbra 2025 (IV).

6. Sťažovateľ aj prokurátor krajskej prokuratúry podali proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku najvyšší súd zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu vo výroku IV a v zmysle § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania sťažovateľovej väzby do 7. decembra 2025 (I) a podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažovateľovu sťažnosť ako nedôvodnú (II).

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, uzneseniu najvyššieho súdu a postupom, ktoré predchádzali ich vydaniu, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje nedostatočnou odôvodnenosťou a svojvoľnosťou namietaných rozhodnutí.

8. K existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku sťažovateľ uvádza, že napadnuté uznesenia sú v tejto časti svojvoľné, keďže sa v nich nenachádzajú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce väzobný dôvod. Tvrdí, že dôvod väzby bol hodnotený len s ohľadom na jeho trestnú minulosť, pričom všeobecné sudy neuviedli žiadne nové dôkazy či informácie zosilňujúce dôvody väzby oproti jej prvotným štádiám. Sťažovateľ konštatuje svojvoľnosť záverov najvyššieho súdu týkajúcich sa tvrdenia o nepredvídateľnosti jeho správania na slobode, keďže zo znaleckého posudku č. 31/2025 z 26. februára 2025 (ďalej len „znalecký posudok“) vyplýva, že *«...z hľadiska psychiatrického, nie je jeho pobyt na slobode pre spoločnosť nebezpečný...»*. Nie je teda následne ani pravdou, že opodstatnenosť obmedzenia jeho osobnej slobody potvrdzujú aj závery znaleckého skúmania (ktoré nebolo dosiaľ zákonne spochybnené). V súvislosti s dôvodmi väzby namieta, že jeho výpoveď pred vyšetrovateľom z 10. júla 2025 bola účelovo hodnotená a vytrhnutá z kontextu. Tiež tvrdí, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku u neho nie je daný, keďže nemôže byť trestné uvádzanie *«myšlienok, spôsobov riešenia problémov či názorov na ich riešenie, niekedy aj násilné...»*.

9. Sťažovateľ namieta svojvoľné predĺženie lehoty trvania jeho väzby. Predmetnú argumentáciu v prvom rade prepája s nedostatočným vysporiadaním sa všeobecných súdov s dôvodmi väzby. Ďalej namieta, že orgány činné v trestnom konaní v jeho veci nekonali prednostne a urýchlene, pričom nevyužili možnosť urgencií príslušných inštitúcií na zabezpečenie dôkazov vo veci. Argumentuje, že jeho trestná vec sa nevyznačuje množstvom svedkov ani rozsiahlym dokazovaním s cudzím prvkom, ani veľkosťou spisu. Predĺženie lehoty väzby (s cieľom vykonania úkonov, ktoré v konkrétnej špecifikuje v ústavnej sťažnosti) považuje za rozporné s jeho právom na osobnú slobodu aj prednostné vybavovanie väzobných vecí. Tvrdí, že nemôže byť na jeho ťarchu pomalé konanie orgánov činných v trestnom konaní či znaleckých organizácií. Za zásah do jeho práv považuje vyjadrenie najvyššieho súdu, ktorým tento zdôraznil *„... nevyhnutnosť vyvolania komunikácie s KEÚ PZ, v zmysle urgovania vypracovania znaleckého posudku z odvetvia chémie v čo najkratšom čase...“*. Sťažovateľ uvádza, že v rámci trestného konania sa neuplatňuje vyšetrovacia zásada, ale zásada kontradiktórnosti, pričom na podklade citovaného stanoviska sa dostal do nerovnej pozície voči orgánu verejnej moci. Predĺženie lehoty trvania väzby je podľa jeho názoru založené na tzv. obtiažnosti veci, ktorá je odôvodňovaná len potrebou vykonania ďalších úkonov, na ktorých vykonanie už bol dostatočný časový priestor.

10. Sťažovateľ namieta, že všeobecné sudy formálne rozhodli o nemožnosti nahradenia jeho väzby zákonnými náhradami, avšak v podstate obmedzili jeho právo podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy tvrdením, že k nahradeniu väzby možno pristúpiť len pri existencii tzv. výnimočných okolností veci. Ich vysporiadanie sa s predmetnou otázkou je nedostatočné (absentuje meritórne posúdenie veci). Všeobecné sudy mali pritom minimálne povinnosť predvolať a vypočítať poskytovateľa peňažnej záruky a v súvislosti s možnými náhradami väzby vypočítať aj sťažovateľa a následne rozhodnúť, čo sa nestalo. V zmysle čl. 5 ods. 3 dohovoru pritom mali povinnosť posudzovať, či je v danom prípade možné nahradiť väzbu zákonnými náhradami a vykonať test proporcionality medzi ponechaním sťažovateľa vo väzbe a jeho prepustením na slobodu podmieneným zákonnými náhradami. Právna úprava § 80 a § 81 Trestného poriadku podľa názoru sťažovateľa popiera sťažovateľovo právo na osobnú slobodu a právo na prepustenie z väzby podmienené zárukou (všeobecný súd nemôže svoje rozhodnutie založiť len na znení zákona).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv (podľa bodu 1 tohto uznesenia) uznesením Špecializovaného trestného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe, jej nenahradení zákonnými náhradami a o predĺžení lehoty jej trvania; uznesením najvyššieho súdu o predĺžení lehoty trvania sťažovateľovej väzby a o zamietnutí jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, ako aj postupmi, ktoré predchádzali vydaniu týchto rozhodnutí.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením Špecializovaného trestného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

12. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

13. Sťažovateľ mal možnosť podať proti namietanému uzneseniu Špecializovaného trestného súdu a jemu predchádzajúcemu postupu sťažnosť najvyššiemu súdu. Takúto sťažnosť aj podal a bolo o nej rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

14. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. IV. ÚS 321/2022) vyplýva, že v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy sú implicitne obsiahnuté hmotné, a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy už viackrát uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje viaceré práva, okrem iného aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (m. m. napr. I. ÚS 26/2013, II. ÚS 564/2018, III. ÚS 7/00, IV. ÚS 270/09). Z obsahu základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (m. m. napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, II. ÚS 564/2018, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09). Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru.

15. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného

konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 299/2022).

16. Ústavný súd akcentuje, že v prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť pre jej ďalšie trvanie splnené štyri podmienky. Musí existovať po formálnej stránke uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie, s tým, že tento skutok musí napĺňať znaky niektorého trestného činu. Ďalej musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1, resp. 3 Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v § 71 ods. 2 Trestného poriadku. Napokon musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní, resp. súd vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (m. m. II. ÚS 200/2019, č. 20/2019 ZNaU). K predmetným skutočnostiam ústavný súd v úvode konštatuje, že tak Špecializovaný trestný súd, ako aj najvyšší súd zhodne považovali všetky pertraktované podmienky za naplnené.

17. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa a po preskúmaní odôvodnení napadnutých uznesení, ktoré tvoria z hľadiska predmetu jeden celok, ako aj ich postupu, uvádza, že všeobecné súdy sa dostatočne zaoberali naplnením zákonných podmienok na existenciu väzby a predĺženie lehoty jej trvania u sťažovateľa, ktoré prehodnotili vo vzťahu k aktuálnemu štádiu väzobného trestného stíhania.

K namietanému porušeniu práv v súvislosti s dôvodmi väzby a nenahradením väzby zákonnými náhradami:

18. Sťažovateľ namieta nedostatočnú odôvodnenosť uznesenia najvyššieho súdu v súvislosti s posúdením existencie väzobných dôvodov a možnosti nahradenia jeho väzby zákonnými náhradami. Argumentuje, že v namietanom rozhodnutí sa nenachádzajú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku. Tieto boli podľa jeho názoru hodnotené len s ohľadom na jeho trestnú minulosť. Vo vzťahu k možnosti nahradenia jeho väzby zákonnými náhradami atakuje závery najvyššieho súdu o nepredvídateľnosti jeho správania na slobode a obmedzenie jej nahradenia len v prípade existencie tzv. výnimočných okolností veci.

19. V zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81. Podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby aj vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestné činy terorizmu, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

20. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení najskôr vyjadril k existencii splnenia formálnych podmienok väzobného trestného stíhania, a teda k existencii trestného stíhania, v rámci ktorého bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie (s. 6 až 10 napadnutého uznesenia), a rovnako tak k preskúmaniu splnenia podmienky dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu (s. 12 napadnutého uznesenia). Po preštudovaní dosiaľ vo veci zadovážených dôkazov bol toho názoru, že trestné stíhanie je vedené dôvodne a dosiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že dotknuté skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie, boli spáchané, majú znaky stíhaných trestných činov a sú dôvody na podozrenie, že ich mohol spáchať obvinený, a to s mierou istoty zodpovedajúcej danému štádiu trestného stíhania (s. 12 napadnutého uznesenia).

21. Z namietaných rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľovi bolo 9. januára 2025 vznesené obvinenie pre zločin nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona a zločin niektoré formy účasti na terorizme podľa § 419b ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa v čase rozhodnutia najvyššieho súdu nachádzal vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku. Vo vzťahu k väzobnému trestnému stíhaniu pripomína (tak, ako to správne vykonal aj najvyšší súd v napadnutom uznesení, pozn.), že pri rozhodovaní o väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá dôvod väzby, ak nebude vzatý do väzby, pričom sa nevyžaduje absolútna istota o naplnení dôvodov väzby (m. m. II. ÚS 348/2016). Táto hrozba bola pomenovaná najvyšším súdom na s. 12 a 13 jeho uznesenia (vrátane prehĺbenia podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov) a zároveň na s. 9 a 10 uznesenia Špecializovaného trestného súdu.

22. Vo vzťahu k sťažovateľom namietaným väzobným dôvodom všeobecné súdy konštatovali ich pretrvávanie. V konkrétnostiach poukázali na niekoľko skutočností, a teda a) sťažovateľovu trestnú minulosť, keďže v minulosti už bol odsúdený za skutok obdobného charakteru, pričom skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu v dotknutom trestnom konaní, sa mal dopustiť v rámci plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia (rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 10T/46/2021 z 13. januára 2022). Ďalej akcentovali b) charakter a závažnosť stíhanej trestnej činnosti, a to poukazom na znenie skutkovej vety, ktorá má byť dôkazne podporená. Rozsah prechovávaných materiálov podľa najvyššieho súdu vyplynul z vykonaných domových prehliadok a široký dosah zverejňovaných príspevkov je zrejmý z množstva sledujúcich na účtoch na sociálnych sieťach. Všeobecné súdy v neposlednom rade zdôraznili aj c) závery znaleckého posudku Psychiatrickej a sexuologickej expertíznej organizácie, s.r.o., odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a sexuológie. Špecializovaný trestný súd podotkol, že najmä správanie sťažovateľa vo verejnom priestore bolo medzičasom verifikované a predbežne možno vysloviť, že v jeho prípade nejde o „neškodného amatérskeho bádateľa či nadšenca v oblasti zbraní a výbušnín“, ktorý sa netají snahou o následné využitie získaných poznatkov pri násilnom riešení zla a nespravodlivosti vo svete (s. 8 a 9).

23. Ako je zrejmé z bodu 22 tohto uznesenia, nie je pravdivé sťažovateľovo tvrdenie, že uznesenie najvyššieho súdu bolo založené len na jeho trestnej minulosti alebo časti jeho výpovede vytrhutej z kontextu. Jeho väzobné trestné stíhanie pokračuje na podklade komplexu viacerých všeobecnými súdmi riadne odôvodnených skutočností (vrátane jeho trestnej minulosti), ktoré v konkrétnosti

pomenoval tak Špecializovaný trestný súd, ako aj najvyšší súd. Ústavný súd nemá v aktuálnom štádiu trestného konania k takému konštatovaniu pretrvávajúceho väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku výhrady. Sťažovateľ si mal zadovážovať a prechovávať látky, z ktorých spolu s ďalšími predmetmi možno vytvoriť nástražný výbušný systém, mal uverejňovať priame iniciovanie výbuchov, postupy na výrobu prekurzorov, zbraní a výbušnín z voľne dostupných zdrojov a ich použitie vo verejnom priestore a uverejňovať príspevky týkajúce sa atentátov, bombových útokov a sabotáží (s. 12 a 13 uznesenia najvyššieho súdu).

24. Ústavný súd sa nestotožnil ani so sťažovateľovým tvrdením o svojoľnosti záverov najvyššieho súdu týkajúcich sa opodstatnenosti obmedzenia jeho osobnej slobody vzhľadom na závery znaleckého skúmania. Sťažovateľ argumentuje, že zo znaleckého posudku vyplýva, že *«...z hľadiska psychiatrického, nie je jeho pobyt na slobode pre spoločnosť nebezpečný...»*. Ako je však zrejme z uznesenia najvyššieho súdu, sťažnostný súd nebral do úvahy závery znaleckého posudku samostatne, ale opätovne ich hodnotil v komplexe s inými vo veci zistenými skutočnosťami. Zo znaleckého posudku najvyšší súd akcentoval prítomné rysy jeho emočnej nestability a impulzivitu (č. l. 575 vyšetrovacieho spisu), ktoré dal do kontextu so závermi znalca z odboru psychológie, podľa ktorého je u sťažovateľa prítomné zvýšené riziko impulzívneho agresívneho správania (č. l. 656 vyšetrovacieho spisu). Na podklade predmetných skutočností, ktoré prepojil so závažnosťou trestnej činnosti, z ktorej je sťažovateľ dôvodne podozrivý, koncipoval názor o potrebe ochrany spoločnosti pred možným nepredvídateľným konaním sťažovateľa. Zároveň konštatoval potrebu zabrániť škodlivým následkom, ktoré by mohli vzniknúť uskutočnením sťažovateľovho zámeru, ktorého existenciu možno vyvodit' v rovine dôvodného podozrenia z príspevkov, ktoré mal prezentovať na sociálnych sieťach. Najvyšší súd tak jednoznačne pomerovoval medzi potrebou ochrany spoločnosti a namietanou (inak ústavne zaručenou) osobnou slobodou sťažovateľa (s. 15), v súvislosti s ktorými došiel k jednoznačnému záveru o prevýšení hodnoty ochrany spoločnosti v posudzovanom prípade, ktorý je akceptovateľný z ústavného hľadiska. Sumarizujúc popísané skutočnosti, je možné uzatvoriť, že obsah znaleckého posudku najvyšší súd neposudzoval na účel rozhodovania o väzobnom trestnom stíhaní samostatne, a už vôbec nie svojoľne. Zaoberal sa výsledkami odborného skúmania znalcov, ktoré dal do spojitosti so závažnosťou trestných činov, pre ktoré je trestne stíhaný, pričom v tomto jeho postupe ústavný súd nenašiel v okolnostiach prerokúvanej veci možné porušenie sťažovateľom namietaných práv.

25. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje svoju judikatúru, v zmysle ktorej pri rozhodovaní o väzbe nie je úlohou súdov s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy a uzatvárať právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov, pretože takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje po vykonaní celého dokazovania v súlade so zásadou bezprostrednosti a ústnosti po (prípadnom) podaní obžaloby (m. m. I. ÚS 314/2021, I. ÚS 639/2022). Predmetnú judikatúru možno následne uplatniť aj vo vzťahu k sťažovateľovej námietke, že jeho výpoveď pred vyšetrovateľom z 10. júla 2025 bola účelovo hodnotená a vytrhnutá z kontextu, pričom k predmetnému argumentu sa akceptovateľným spôsobom vyjadril aj najvyšší súd (s. 13).

26. Sťažnostný súd v okolnostiach prerokúvanej veci konštatoval aj pridržiavanie sa argumentácie vyplývajúcej z jeho predchádzajúceho väzobného rozhodnutia, ako aj v ňom obsiahnutých skutkových záverov zistených vo vzťahu k väzobným dôvodom, ktoré závery potvrdzujú aj ďalšie

v konaní následne zabezpečené a vykonané dôkazy. K predmetnej argumentácii ústavný súd nemá výhrady, a to s poukazom na svoju judikatúru, v zmysle ktorej odkaz na predchádzajúce rozhodnutia a dôvody v nich uvedené je v zásade možný, pokiaľ z obsahu samotného rozhodnutia súčasne vyplýva dostatočne zrozumiteľný záver, že boli prehodnotené vo vzťahu k aktuálnemu štádiu trestného konania a reflektovali na jeho dovtedajší priebeh a v čase rozhodovania existujúcu dôkaznú situáciu, pričom ich aktuálnosť musí byť primerane vysvetlená individuálne vo vzťahu k tej-ktorej osobe, ktorý sa obracia na súd (m. m. I. ÚS 347/2022, č. 75/2022 ZNaU).

27. Sťažovateľ v neposlednom rade rozporuje, že súdy obmedzili možnosť nahradenia jeho väzby len pre prípad existencie tzv. výnimočných okolností veci. Ústavný súd opätovne nemohol priznať predmetnej argumentácii relevanciu. Napriek tomu, že sťažovateľ aktuálne tvrdí opak, zo samotnej zápisnice o výsluchu obvineného pred rozhodnutím o väzbe z 2. júla 2025 je zrejmé, že si bol vedomý možnosti nahradenia jeho väzby, len pokiaľ by to odôvodňovali výnimočné okolnosti veci, za ktoré označil svoj zdravotný stav (s. 3 zápisnice – vyjadrenie obhajkyne obvineného). Predmetná skutočnosť rovnako vyplýva z uznesenia najvyššieho súdu v časti, v ktorej súd sumarizoval sťažovateľove sťažnostné námietky (s. 5). Sťažovateľ si teda bol a je vedomý výnimočnosti nahradenia jeho väzby zákonnými náhradami, v nadväznosti na čo aj argumentoval svojim zdravotným stavom, pričom aktuálne predmetnú skutočnosť paradoxne atakuje.

28. Ústavný súd poukazuje na ústavne akceptovateľnú odpoveď, ktorú sťažovateľovi v tejto súvislosti poskytlí všeobecné súdy (s. 14 a 15 uznesenia najvyššieho súdu), a teda že vo veci, v ktorej je *inter alia* väzobne stíhaný za trestný čin terorizmu, nenašli výnimočné okolnosti prípadu, tieto nevzhliadli ani v jeho zdravotnom stave, pričom túto okolnosť posúdili vzhľadom na individuálne okolnosti predmetnej veci. Najvyšší súd zároveň skonštatoval nemožnosť nahradenia väzby zákonnými náhradami na podklade predchádzajúceho sťažovateľovho odsúdenia (keďže skutkov, ktoré sa mu aktuálne kladú za vinu, sa mal dopustiť v skúšobnej dobe tohto podmieneného odsúdenia s dohľadom probačného a mediačného úradníka), ako aj osobnostnej charakteristiky sťažovateľa (záverov znaleckých posudkov, v zmysle ktorých sťažovateľ vykazuje znaky emočnej nestability a impulzívneho správania so zvýšeným sklonom k agresívnym reakciám, vrátane zdravotného stavu), ktoré nevytvárajú predpoklad na efektívne naplnenie účelu väzby jeho nahradením dohľadom probačného a mediačného úradníka ani prijatím písomného sľubu sťažovateľa.

29. Pokiaľ sa teda sťažovateľ obmedzil na konštatovanie, že všeobecné súdy limitovali jeho možnosť nahradenia väzby zákonnými náhradami tzv. výnimočnými okolnosťami veci, ústavný súd uvádza, že podmienka zisťovania výnimočných okolností na nahradenie väzby sleduje legitímny cieľ a je ústavne udržateľná (m. m. III. ÚS 431/2015, III. ÚS 478/2015, I. ÚS 595/2025). Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) síce konštatoval, že vylúčenie možnosti prepustiť obvineného za súčasného prijatia záruky pre niektoré trestné činy zakotvené priamo v zákone by mohlo byť za istých okolností v rozpore s čl. 5 ods. 3 dohovoru (S. B. C. proti Spojenému kráľovstvu). Z pohľadu ústavného súdu ale treba konštatovať, že znenie § 80 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, nevyklučuje možnosť prepustiť obvineného za súčasného prijatia záruky pre niektoré trestné činy (v danom prípade konkrétne pre trestné činy terorizmu), pretože možnosť prepustenia na záruku v týchto

prípadoch iba sprísňuje tak, že k prepusteniu môže dôjsť len za existencie výnimočných okolností prípadu (m. m. II. ÚS 308/2023). Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach prerokovanej veci bola zachovaná možnosť sťažovateľa domáhať sa nahradenia väzby a táto možnosť bola podmienená výnimočnými okolnosťami veci, ktoré všeobecné súdy v prípade sťažovateľa neidentifikovali.

30. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí, že súdy mali minimálne povinnosť predvolať a vypočuť poskytovateľa peňažnej záruky, pričom predmetnú argumentáciu ďalej žiadnym ústavnoprávne relevantným spôsobom nerozvíjal. V inej časti ústavnej sťažnosti, ale aj v zápisnici o jeho výsluchu pred rozhodnutím o väzbe uvádza, že o nahradenie väzby žiadal „iba“ písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Zároveň ani z rozhodnutí všeobecných súdov nevyplýva iná skutočnosť, v nadväznosti na čo ústavný súd považoval predmetnú námietku za neopodstatnenú.

31. Ak ide o sťažovateľove tvrdenie, že záver najvyššieho súdu o nemožnosti nahradenia jeho väzby nie je dostatočne odôvodnený, ústavný súd po predbežnom prerokovaní príslušnej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že jeho posúdenie veci nemožno považovať za arbitrárne. Najvyšší súd sa pertraktovanej otázke venoval, keď poukázal jednak na druh, charakter a závažnosť stíhanej trestnej činnosti a zároveň poukázal aj príslušné ustanovenie Trestného poriadku, ktoré limituje možnosť nahradenia väzby pri obvinení zo spáchania trestného činu terorizmu (právnú kvalifikáciu skutku sťažovateľ v ústavnej sťažnosti explicitne neatakuje) len na situáciu, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu (tie neboli vo veci zistené). Možno tak uzavrieť, že najvyšší súd sa zaoberal možnosťou zákonných náhrad väzby ústavne akceptovateľným spôsobom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol predmetnú časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

32. Ústavný súd dopĺňa, že jeho závery prezentované v náleze č. k. I. ÚS 100/04-126 z 8. októbra 2004 (ďalej len „nález ústavného súdu“), na ktorý odkazuje sťažovateľ, možno považovať za prekonané, a to aj vzhľadom na závery ESLP v rozsudku vo veci Krejčíř proti Českej republike z 26. 3. 2009, ktorý bol prijatý až po náleze ústavného súdu. Záver ESLP v tomto rozsudku týkajúci sa tam namietanej nemožnosti obvineného žiadať nahradenie kolúznej väzby zárukou, dohľadom, sľubom alebo peňažnou zárukou (§ 73 a § 73a českého Trestného poriadku), možno stručne zhrnúť tak, že k porušeniu čl. 5 ods. 3 dohovoru nedošlo, keďže nedostatok súdneho prieskumu sa týkal iba záruk, ktoré mali nahradiť sťažovateľovu väzbu, avšak sťažovateľ nebol pripravený o možnosť súdneho prieskumu, či trvá naďalej dôvodné podozrenie zo spáchania predmetného trestného činu a ďalších dôvodov na jeho prepustenie na slobodu, pričom v rámci tohto súdneho prieskumu mali vnútroštátne súdy možnosť nariadiť bezpodmienečne prepustenie na slobodu po celú dobu trvania trestného konania vedeného proti sťažovateľovi (bližšie pozri body 102 a 103 rozsudku ESLP č. 39298/04 a 8723/05 vo veci Krejčíř proti Českej republike z 26. 3. 2009, m. m. II. ÚS 571/2023).

K namietanému porušeniu práv v súvislosti s predĺžením lehoty trvania väzby:

33. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýka svojvoľné predĺženie lehoty trvania jeho väzby. Lehota sťažovateľovej väzby začala plynúť 7. januára 2025 o 07.17 h. Špecializovaný trestný súd predĺžil

jej trvanie podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku do 7. októbra 2025. Na podklade prokurátorom podanej sťažnosti najvyšší súd zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu v tejto jeho časti a v zmysle § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu sťažovateľovej väzby do 7. decembra 2025.

34. V zmysle § 76 ods. 3 druhej vety Trestného poriadku Trestného poriadku predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

35. K obom materiálnym podmienkam predĺženia lehoty väzby sa všeobecné súdy pomerane podrobne vyjadrili (s. 16 a 17 uznesenia najvyššieho súdu a 10 uznesenia Špecializovaného trestného súdu). Najvyšší súd však korigoval rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu tým spôsobom, že lehotu trvania väzby sťažovateľa predĺžil do 7. decembra 2025 namiesto 7. októbra 2025, ako o tom rozhodol pôvodne Špecializovaný trestný súd. V dôvodoch tohto predĺženia sa s obsahom uznesenia Špecializovaného trestného súdu stotožnil a v podrobnostiach naň odkázal.

36. Sťažovateľ v prvom rade prepája argumentáciu týkajúcu sa nesúhlasu s predĺžením lehoty väzby s nedostatočným vysporiadaním sa všeobecných súdov s dôvodmi väzby, s čím sa ústavný súd nemôže stotožniť. V rozsahu bodov 19 až 26 tohto uznesenia sa totiž existencii dôvodov sťažovateľovej väzby venoval osobitne so záverom o ústavnej udržateľnosti záverov všeobecných súdov.

37. Ďalej sťažovateľ všeobecným súdom v podstate vytýka nesplnenie podmienky obťažnosti veci, ktorá sa podľa jeho názoru nevyznačuje množstvom svedkov ani rozsiahlym dokazovaním s cudzím prvkom, ako ani veľkosťou spisu. Predĺženie lehoty väzby (s cieľom vykonania úkonov, ktoré v konkrétnosti špecifikuje v ústavnej sťažnosti) považuje za rozporné s jeho ústavným právom na osobnú slobodu a prednostné vybavovanie väzobných vecí.

38. Všeobecné súdy vzhľadli potrebu predĺženia lehoty väzby u sťažovateľa v obťažnosti veci spočívajúcej v časovej náročnosti zabezpečovania dôkazov v rámci vyšetrovania súvisiaceho s potrebou medzinárodnej spolupráce. Najvyšší súd lehotu väzby predĺžil na čas nevyhnutný na vykonanie plánovaných úkonov, ktoré podľa jeho názoru majú vecnú opodstatnenosť, pričom sa mu javilo zrejmé, že také úkony nebude možné z časového hľadiska (vzhľadom na rozsah a povahu plánovaných úkonov) vykonať v lehote do 7. októbra 2025. Predmetný názor v konkrétnosti odôvodnil potrebou ukončenia už začatého procesu komunikácie a právnej pomoci vyžadovanej zo Spojených štátov amerických, doručenie znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru, odboru chémie na účel analýzy chemických látok a zlúčenín zaistených pri domových prehliadkach a následné poskytnutie jeho výsledkov Stredisku činnosti RCHBO s cieľom získania odborného vyjadrenia či a aké výbušniny a nástražné výbušné systémy je z nich možné vyrobiť. Poukázal aj na potrebu analýzy znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru z odboru informatiky, ktorého obsahom je 512 GB extrahovaných dát aj v cudzích jazykoch, ktoré bude potrebné preložiť. Na vykonanie predmetných úkonov najvyšší súd považoval za objektívne predĺžiť lehotu trvania väzby o štyri mesiace, čo považoval nielen za primerané, ale aj dostatočné. Neakceptoval pritom argumenty

Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru o nemožnosti skoršieho vykonania znaleckej chemickej analýzy zistených látok než ku koncu kalendárneho roka 2025 z dôvodu nedostatku personálnych kapacít. Ako správne poznamenal najvyšší súd, a rovnako aj sťažovateľ, predmetná okolnosť (aj ak by bola objektívna), nemôže ísť na ťarchu sťažovateľa.

39. Sťažovateľ v tejto súvislosti atakuje vyjadrenie najvyššieho súdu, ktorý zdôraznil orgánom činným v trestnom konaní: „... *nevyhnutnosť vyvolania komunikácie s KEÚ PZ, v zmysle urgovania vypracovania znaleckého posudku z odvetvia chémie v čo najkratšom čase...* “. Tvrdí, že v rámci trestného konania sa neuplatňuje vyšetrovacia zásada, ale zásada kontradiktórnosti, pričom na podklade citovaného stanoviska sa dostal do nerovnej pozície voči orgánu verejnej moci. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje potrebu čítať rozhodnutia súdov s porozumením a v celom ich kontexte. Z kontextu namietaného rozhodnutia je totiž zrejmé, že jeho cieľom nebola snaha uplatniť vyšetrovaciu zásadu, ale snaha o apel na orgány činné v trestnom konaní o vykonanie konkrétneho, vopred plánovaného úkonu v čo najkratšom čase. Rozhodne z namietaného rozhodnutia nevyplýva, že by išlo o samostatnú iniciatívu všeobecného súdu, tak ako sa to snaží navodiť sťažovateľ.

40. Ústavný súd v súvislosti s predĺžením lehoty trvania väzby a v nadväznosti na obavu zo zmarenia alebo podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania (ktorým je podľa súdov aj zamedzenie okolnostiam, na ktorých odvrátenie je zameraný § 71 Trestného poriadku o dôvodoch väzby) dopĺňa, že súdy akcentovali nielen skutky, za ktoré bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie v čase, keď bol vzatý do väzby, ale aj ďalšie skutky, ohľadom ktorých mu bolo dodatočne vznesené obvinenie. Existencia ďalšieho obvinenia za ďalšie (iné) skutky je konkrétnou skutočnosťou, na ktorú súdy prihliadali pri existencii väzobných dôvodov (ktoré sťažovateľ namieta aj v súvislosti s predĺžením lehoty trvania väzby), a súčasne aj pri predĺžení trvania väzby – vyšetrovanie sa tým objektívne predlžuje.

41. Napokon sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že orgány činné v trestnom konaní v jeho veci nekonali prednostne a urýchlene, pričom nevyužili možnosť urgencií príslušných inštitúcií na zabezpečenie dôkazov vo veci. Najvyšší súd k predmetnému ataku explicitne konštatoval urýchlenosť konania vyžadovaného vo väzobných veciach, o čom mala svedčať frekvencia jednotlivých procesných úkonov vykonávaných s cieľom náležitého objasnenia skutkového stavu. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepristúpil k pomenovaniu období, v rámci ktorých by identifikoval obdobie neefektívnej činnosti, resp. nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní, a argumentoval „len“ tým, že orgány činné už mali dostatočný čas pre zabezpečenie dôkazov vo veci, aj predmetnú námietku bolo potrebné vyhodnotiť ako neopodstatnenú.

42. Z poskytnutého odôvodnenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením Špecializovaného trestného súdu je ústavnému súdu jednoznačný dôvod potreby predĺženia lehoty trvania sťažovateľovej väzby o čas nevyhnutný pre ukončenie viacerých začatých úkonov (resp. na ne nadväzujúcich), čomu sa dá celkom jasne porozumieť napriek tomu, že sťažovateľ tvrdí opak. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (m. m. I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04). Ústavný súd nemá za tejto situácie dôvod zasiahnuť do jeho právneho názoru.

43. Sumarizujúc všetky popísané skutočnosti, ústavný súd nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením práv sťažovateľa (ani zjavný omyl či exces, prípadne iné evidentné popretie samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd), na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, v nadväznosti na čo ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

44. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu